

A COVID-19 JÁRVÁNY OKOZTA MAGYARORSZÁGI 2021. TAVASZÁN BEVEZETETT DIGITÁLIS TÁVOKTATÁS HATÁSA A PEDAGÓGUSOK ÉS A SZÜLŐK SZEMSZÖGÉBŐL – A KÉRDŐÍVEK BEMUTATÁSA

Kozma Gábor^{1,2}, Petróczi Erzsébet³, Thékes István³, Nagyné Hegedűs Anita³

1 Gál Ferenc Egyetem

2 Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

3 Gál Ferenc Egyetem, Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Absztrakt

A Gál Ferenc Egyetem Marczell Mihály Speciális Pedagógiai Kutatócsoportja 2020 májusában már végzett egy nagymintás kutatást. Ennek eredményeit számos tanulmányban már közzétettük. A kutatás menetét korábbi tanulmányban már bemutattuk (Kozma és mtsai, 2020). A 2020. évi munkánkat követően ezúttal (szintén online) két mérőeszközt fejlesztettünk. Az egyik kérdőívvel a pedagógusok tapasztalatiról gyűjtöttük az adatokat, a másikkal pedig a szülőket kérdeztük meg. A célunk ezzel a mérőeszközcsomag-fejlesztésével az volt, hogy az adatokat matematikai statisztikai vizsgálatok elvégzésével összevethessük és a mélyebb összefüggéseket feltárjuk, ami a karanténban eltöltött életvitel és az ezzel járó tanítási/tanulási kihívásokat illeti. A kérdőív fejlesztése 2021. májusában zárult és az adatfelvételre ebben a hónapban és júniusban került sor. A kérdőívet 267 szülő és 239 pedagógus töltötte ki. A kitöltők többsége, mint a 2020-as kutatás során is többsége nő volt. A tanulmányban a két kérdőívet mutatjuk be.

Kulcsszavak: világjárvány, oktatás, szülők, pedagógusok, kérdőív

THE IMPACT OF DIGITAL DISTANCE LEARNING ON TEACHERS' AND PARENTS' PERCEPTIONS OF THE COVID-19 EPIDEMIC IN HUNGARY IN SPRING 2021 – PRESENTATION OF THE MEASURING INSTRUMENTS

Gábor Kozma¹, Erzsébet Petróczi², István Thékes², Anita Nagyné Hegedűs²

¹ Gál Ferenc University - Pázmány Péter Catholic University, Faculty of Humanities and Social Sciences ² Gál Ferenc University, Faculty of Health and Social Sciences

Abstract

The Marczell Mihály Marczell Special Pedagogical Research Group of the Gál Ferenc University already carried out a large-scale research in May 2020. The results have already been published in several papers. The process of the research has been described in a previous paper (Kozma et al., 2020). Following our work in 2020, we have now developed two measurement tools (also online). One questionnaire was used to collect data on teachers' experiences and the other was used to survey parents. Our aim with this data gathering instrument development was to compare the data by performing mathematical statistical tests and to explore deeper correlations between the life in quarantine and the teaching/learning challenges it brings. The development of the questionnaire was completed in May 2021 and data collection took place in that month and June. Two-hundred-and-sixty-seven parents and 239 teachers completed the questionnaire. As in the 2020 survey, the majority of respondents were female. The two questionnaires are presented in this study.

Keywords: pandemic, education, parents, teachers, questionnaire

BEVEZETÉS

A WHO főigazgatója 2020 márciusában a Covid-19-et világméretűvé nyilvánította, miután értékelte a halálos vírus gyors terjedését és súlyosságát a világon, és a világméretű terjedésének megfékezése érdekében további társadalmi távolságtartást jelentett be. Magyarországon 2020. március 16-tól vezettek be korlátozásokat, ami az iskolák bezárását is jelentette. Egyben a digitális távoktatás időszaka következett. A járvány első két hullámát követően Magyarországon 2021. áprilisában rendeltek el ismét digitális távoktatási rendet a köznevelésben. Jelen tanulmányban a 2021. tavaszi félévében végzett kutatásunk mérőeszközait mutatjuk be.

1. A KUTATÁS MENETE

A Gál Ferenc Egyetem Marczell Mihály Speciális Pedagógiai Kutatócsoportja 2020 májusában már végzett egy nagymintás kutatást (N>1.000). Ennek eredményeit számos tanulmányban már közöltük. A kutatás menetét korábbi tanulmányban

már bemutattuk (Kozma és mtsai, 2020). A 2020. évi munkánkat követően ezúttal (szintén online) két mérőeszközt fejlesztettünk. Az egyik kérdőívvel a pedagógusok tapasztalatairól gyűjtöttük az adatokat, a másikkal pedig a szülőket kérdeztük meg. A célunk ezzel a mérőeszközcsomag-fejlesztésével az volt, hogy az adatokat matematikai statisztikai vizsgálatok elvégzésével összevethessük és a mélyebb összefüggéseket feltárjuk, ami a karanténban eltöltött életvitel és az ezzel járó tanítási/tanulási kihívásokat illeti. A kérdőív fejlesztése 2021. májusában zárult és az adatfelvételre ebben a hónapban és júniusban került sor. A kérdőívet 267 szülő és 239 pedagógus töltötte ki. A kitöltők többsége, mint a 2020-as kutatás során is többsége nő volt.

Online kérdőívünk megtervezése és fejlesztése 2020. márciusában kezdődött, rögtön a azt követően, hogy Magyarország Kormánya veszélyhelyzet elrendeléséről döntött, melynek következtében az iskolák hivatalosan bezárták kapuit és digitális távoktatásra álltak át, valamint a cégek többsége kénytelen volt egy új még szabályozatlan munkahelyi kultúrát kialakítani, az ún. home-office munkavégzést. Továbbá hivatalos csatornákon a lakosságot arra kérték, hogy lehetőség szerint maradjanak otthon, továbbá az idősebb korosztállyal ne érintkezzenek a rokonok sem. Ez egy új száz éve nem látott jelenséget idézett elő, amit karantén-jelenségnek is hívnak már a szakirodalomban (pl. Brook és mtsai., 2020). Mérőeszközünk fejlesztésénél közös online konferenciák során igyekeztünk feltárni azokat a tényezőket, amelyeket egyrésztől mérni érdemes másrésztől mérhetővé tudunk tenni. Meghatároztuk azokat dimenziókat amelyek köré kérdéscsokrokat tudunk megfogalmazni. A kérdőív kitöltésére hozzávetőlegesen két hét állt rendelkezésre. Az adatok adatbázisba való rendezése 2020 júniusában történt, az adatelemzést pedig SPSS 23 szoftverrel végeztük. A továbbiakban bemutatjuk mind a pedagógusi mind a szülői kérdőívünket.

2. KÉRDŐÍVEK BEMUTATÁSA

A továbbiakban bemutatjuk mind a pedagógusi mind a szülői kérdőívünket.

2.1 Pedagógusok részére összeállított kérdőív

Ebben a fejezetben az online oktatásban részt vett gyermekek pedagógusainak készített kérdőívet ismertetjük, mely 42 kérdést tartalmaz.

A kérdőív címe: „Online oktatás a karanténban” a GFE Marczell Mihály Speciális Pedagógiai Kutatócsoport felmérése. Kérdőív az online oktatásban részt vett gyermekek pedagógusainak

A kérdőív célja:
Kitöltése önkéntes!
Kedves Pedagógus!

A Gál Ferenc Egyetem kutatócsoportja ezzel a kérdőívvel szeretne minél többet megtudni a pedagógusoknak az online oktatásról szerzett tapasztalatairól, véleményéről. Tisztelettel kérjük Öntől a kérdőív anonim kitöltését, ami közel fél órát igényel.

Kérjük, ajánlja ismerősei figyelmébe is kérdőívünk kitöltését, mert több válasszal megalapozottabb tudományos következtetésekre juthatunk!

Köszönjük, hogy részvételével hozzájárul vizsgálatunk eredményességéhez!

Jó egészséget kívánunk!

A kérdőív kérdései:

1. Mi az Ön neme?

1. Férfi
2. Nő

2. Mi az Ön életkora?

1. 23-35
2. 36-45
3. 46-55
4. 56-

3. Az Ön munkahelye (iskolája) milyen településen van?

1. Főváros/megyeszékhely
2. 20000-60000 fő lakosú városban
3. 5000-20000 fő lakosú településen
4. 5000 főnél kevesebb lakosú településen

4. Milyen intézményben tanít?

1. Általános iskola
2. Gimnázium
3. Alapfokú művészeti iskola
4. gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény
5. Technikum
6. Szakképző iskola
7. Szakgimnázium
8. Egyéb

5. Milyen fenntartásban működik az Ön iskolája?

1. Állami fenntartásban
2. Nemzetiségi önkormányzat fenntartásában
3. Egyház által fenntartott

4. Gazdasági társaság által fenntartott
5. Alapítvány vagy egyesület által fenntartott
6. Állami felsőoktatási intézmény által fenntartott
7. Nem állami felsőoktatási intézmény által fenntartott
8. Egyéb

6. Mi a legmagasabb iskolai végzettsége?

1. érettségi
2. felsőfokú végzettség (BA, BSC főiskolai)
3. felsőfokú végzettség (MA/MSC egyetemi)
4. doktori fokozat (PhD, DLA)

7. Milyen lakásban él?

- 1 - családi házban
- 2 - erkélyes és/vagy kertes társasházi lakásban
- 3 - erkély/kert nélküli társasházi lakásban
- 4 - egyéb

8. Mekkora lakásban él?

1. 15 m²/fő alatt
2. 15-20 m²/fő
3. 21-30 m²/fő
4. 30 m²/fő felett

9. Hány lakosú településen él?

1. Főváros/megyeszékhely
2. 20000-60000 fő
3. 5000-20000 fő
4. 5000 főnél kevesebb

10. Mi az Ön vallási hovatartozása?

- 1 - Római/görögkatolikus
- 2 - Egyéb katolikus
- 3 - Református
- 4 - Evangélikus
- 5 - Egyéb protestáns
- 6 - Ortodox keresztény
- 7 - Egyéb keresztény
- 8 - Izraelita
- 9 - Muzulmán
- 10 - Nem tartozik vallási közösséghez
- 11 - Egyéb vallás

11. A vallásgyakorlatot tekintve melyik kijelentést érzi magához a legközelebb?

- 1 - Vallásos, egyháza tanítását követi.
- 2 - Vallásos a maga módján.
- 3 - Nem tudja megmondani, hogy vallásos-e vagy sem.
- 4 - Nem vallásos, az ilyen dolgok nem érdeklik.
- 5 - Meggyőződése szerint nem vallásos.
- 6 - Nem válaszol

12. Utaztak-e nyaralni a családjával 2020-ban?

1. Igen
2. Nem

13. Hol volt a családi pihenés?

1. Magyarországon
2. Külföldön

14. Milyen időtartamú pihenésre volt lehetőségük?

1. 1 hétnél kevesebb
2. 1-2 hét
3. 2-3 hét
4. 3 hétnél több

15. Ez a korábbi évhez (2019) viszonyítva:

1. Hosszabb volt
2. Rövidebb volt
3. Kb. ugyanolyan hosszú volt

16. Sikerült megoldani az online oktatást a 2020/2021-as tanév tavaszi félévében. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem sikerült.
2. Nehezen, nem mindig.
3. Megfelelő módon.
4. Teljes mértékben.

17. Ez több időt vett igénybe, mint a tavalyi évben.

1. Nem vett igénybe több időt.
2. Néha, nem mindig.
3. Sokszor több időt vett igénybe.
4. Mindig több időt vett igénybe.

18. Nehézségeim voltak az online oktatással. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem voltak.
2. Néha voltak.
3. Sok nehézség volt.
4. Rengeteg nehézség volt.

19. Tanulóim követték útmutatásaimat az online tanulás során. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem követték.
2. Néha követték, de nem mindig.
3. Sokszor követték.
4. Mindig követték.

20. Javult tanulóim tanulmányi eredménye az előző tanévhez képest. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem javult.
2. Keveset javult.
3. Sokat javult.
4. Rengeteget javult.

21. Szerintem az online oktatásnak számos előnye van. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Semmilyen előnye sincs.
2. Időnként van előnye.
3. Sok előnye van.
4. Rengeteg előnye van.

22. Szeretném, ha a jövőben nagyobb szerepet kapna az online oktatás a hagyományos oktatás mellett. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Egyáltalán nem szeretném.
2. Időnként szeretném
3. Nagy mértékben szeretném.
4. Teljes mértékben szeretném.

23. Az online oktatás összességében csak pozitívumokat hozott az oktatás terén. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Semmilyen pozitívumokat nem hozott.
2. Időnként hozott pozitívumokat
3. Sok pozitívumot hozott.
4. Rengeteg pozitívumot hozott.

24. Jobban tudtam segíteni a tanulásban a diákokat a második online oktatási időszak során. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudtam jobban segíteni.
2. Kis mértékben tudtam jobban segíteni.
3. Nagy mértékben tudtam jobban segíteni.
4. Teljes mértékben jobban tudtam segíteni.

25. Meg tudtam küzdeni a mindennapi kihívásokkal a második online oktatási időszak során. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudtam megküzdeni.
2. Nem mindig.
3. Megfelelő módon.
4. Teljes mértékben.

26. Növekedett a családokon belüli konfliktusok száma a karantén alatti online oktatás idején. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Rengeteg konfliktus volt.
2. Sokkal több konfliktus volt.
3. Némileg vagy kis mértékben növekedett.
4. Nem növekedett.

27. Szorongással töltött el az online tanítás. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem okozott szorongást.
2. Ritkán okozott szorongást.
3. Sok szorongást okozott.
4. Rengeteget szorongást okozott.

28. Minden nap izgalommal kezdtem el az online órákat. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem minden nap kezdtem izgalommal az online órákat.
2. Ritkán kezdtem izgalommal az online órákat.
3. Sokszor kezdtem izgalommal az online órákat.
4. Mindig izgalommal kezdtem az online órákat.

29. Izgultam a diákjaimért, hogyan teljesítenek az online feladatokon/dolgozatokon. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem izgultam.

2. Ritkán izgultam.
3. Sokszor izgultam.
4. Mindig izgultam.

30. Igyekeztem mindig kreatívan felkészülni az online órákra. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem igyekeztem.
2. Ritkán.
3. Sokszor.
4. Mindig igyekeztem kreatívan felkészülni.

31. Élveztem, hogy új módszerrel taníthatom a diákjaim az online oktatás során. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem élveztem.
2. Ritkán élveztem.
3. Sokszor élveztem.
4. Nagyon élveztem.

32. Élveztem, hogy új feladatokat adhatok a diákjaimnak. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem élveztem.
2. Ritkán élveztem.
3. Sokszor élveztem.
4. Nagyon élveztem.

33. Volt-e különbség a 2021 tavaszi online oktatás és a 2020 tavaszi online oktatás között? (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

- 1 Nehezebb volt a 2020 tavaszi online oktatás
- 2 Könnyebb volt a 2020 tavaszi online oktatás
- 3 Hasonló volt a két év

34. Tudtam segíteni a tanulók online tanulását. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudtam.
2. Nehezen, nem mindig.
3. Megfelelő módon.
4. Teljes mértékben.

35. Nehézségeik voltak tanulóimnak az online tanulással. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem voltak.

2. Néha voltak.
3. Sok nehézség volt.
4. Rengeteg nehézség volt.

36. Változott tanulói tanulmányi eredménye az előző tanévhez képest. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Romlott
2. Nem változott
3. Kicsit javult
4. Sokat javult

37. A családom könnyebben meg tudott küzdeni az idej online oktatás miatti kihívásokkal. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudott megküzdeni.
2. Nem mindig.
3. Megfelelő módon.
4. Teljes mértékben.

38. Volt-e különbség a 2020 tavaszi és a 2021 tavaszi online oktatás között?

- 1 Nehezebb volt a 2020 tavaszi online oktatás
- 2 Könnyebb volt a 2020 tavaszi online oktatás
- 3 Hasonló volt a két év

39. Miből adódott a különbség, illetve a hasonlóság a 2020 tavaszi és a 2021 tavaszi online oktatás között? Kérjük, írja le röviden!

Saját válasz

40. Kérjük fejtse ki, milyen konkrét nehézségei voltak az online oktatással!

Saját válasz

41. Az online oktatás szerintem... (Írja le azt az 5 szót, amelyek leginkább kifejezik az online oktatással kapcsolatos véleményét/érzéseit!)

Saját válasz

42. Tanított SNI (sajátos nevelési igényű) vagy BTMN (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő) nevelési feladatot igénylő gyerekeket?

1. Igen
2. Nem

Köszönjük, hogy kitöltötte a Gál Ferenc Egyetem Marczell Mihály Speciális Pedagógiai Kutató Csoport kérdőívét!

2.2 A Szülők részére összeállított kérdőív

Ebben a fejezetben az online oktatásban részt vett gyermekek szüleinek készített kérdőívet ismertetjük, mely 32 kérdést tartalmaz.

A kérdőív címe: „Online oktatás a karanténban” a GFE Marcell Mihály Speciális Pedagógiai Kutatócsoport felmérése. Kérdőív az online oktatásban részt vett gyermekek szüleinek.

A kérdőív célja:

Kitöltése önkéntes!

Kedves Szülő!

A Gál Ferenc Egyetem kutatócsoportja ezzel a kérdőívvel szeretne minél többet megtudni a családoknál tapasztalt otthoni, online oktatás okozta nehézségekről. Tisztelettel Kérjük Öntől a kérdőív anonim kitöltését, ami közel fél órát igényel.

Kérjük, ajánlja ismerősei figyelmébe is kérdőívünk kitöltését, mert több válasszal megalapozottabb tudományos következtetésekre juthatunk!

Köszönjük, hogy részvételével hozzájárul vizsgálatunk eredményességéhez!

Jó egészséget kívánunk!

A kérdőív kérdései:

1. Mi az Ön neme?

1. Férfi
2. Nő

2. Mi az Ön életkora?

1. 18-25
2. 26-35
3. 36-45
4. 46-55
5. 56-

3. Mi az Ön iskolai végzettsége?

- 1 - 8 általános
- 2 - Szakmunkás
- 3 - Szakközépiskolai érettségi
- 4 - Gimnáziumi érettségi
- 5 - Főiskola/egyetem
- 6 - Egyéb

4. Mi az Ön munkaviszonya?

- 1 - alkalmazott

- 2 - alkalmazott + levelező tagozatos egyetemista/főiskolás
- 3 - vállalkozó
- 4 - alkalmi munkás
- 5 - háztartásbeli
- 6 - GYES/GYED
- 10 - nyugdíjas
- 11 - közmunkás
- 12 - munkanélküli
- 13 - egyéb inaktív
- 14 - jövedelem nélküli
- 15 - egyéb

5. Mi az Ön családi állapota?

- 1 - hajadon/nőtlen
- 2 - házas
- 3 - élettársi közösségben
- 4 - özvegy
- 5 - elvált
- 6 - házas, de külön él
- 7 - egyéb

6. Hányan élnek az Ön háztartásában?

- 1. 2 fő
- 2. 3 fő
- 3. 4-5 fő
- 4. 5 fő felett

7. Hány generáció él együtt az Ön háztartásában?

- 1. Egy generáció
- 2. Két generáció
- 3. Három generáció
- 4. Négy generáció

8. Hány gyermek él az Ön háztartásában?

- 1. 1 gyermek
- 2. 2-3 gyermek
- 3. 4-5 gyermek
- 4. 5-nél több gyermek

9. Milyen nevelési-oktatási intézménybe tartoznak gyermekeik?

1.	otthon/bölcsődés	1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 gyermek	5 gyermek
2.	óvodás	1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 gyermek	5 gyermek
3.	1-4. osztályos	1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 gyermek	5 gyermek
4.	5-8. osztályos	1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 gyermek	5 gyermek
5.	9-13. osztályos	1 gyermek	2 gyermek	3 gyermek	4 gyermek	5 gyermek

10. Milyen lakásban él?

- 1 - családi házban
- 2 - erkélyes és/vagy kertes társasházi lakásban
- 3 - erkély/kert nélküli társasházi lakásban
- 4 - egyéb

11. Mekkora lakásban él?

1. 15 m²/fő alatt
2. 15-20 m²/fő
3. 21-30 m²/fő
4. 30m²/fő felett

12. Hány lakosú településen él?

1. Főváros/megyeszékhely
2. 20000-60000 fő
3. 5000-20000 fő
4. 5000 főnél kevesebb

13. Milyen családban él?

1.	Egy felnőtt	1 gyermekkel	2 gyermekkel	3 gyermekkel	4 gyermekkel	5 gyermekkel
2.	Két felnőtt	1 gyermekkel	2 gyermekkel	3 gyermekkel	4 gyermekkel	5 gyermekkel
3.	Egy szülő és egy nagyszülő	1 gyermekkel	2 gyermekkel	3 gyermekkel	4 gyermekkel	5 gyermekkel
4.	Egy szülő és két nagyszülő	1 gyermekkel	2 gyermekkel	3 gyermekkel	4 gyermekkel	5 gyermekkel
5.	Két szülő és egy nagyszülő	1 gyermekkel	2 gyermekkel	3 gyermekkel	4 gyermekkel	5 gyermekkel
6.	Két szülő és két nagyszülő	1 gyermekkel	2 gyermekkel	3 gyermekkel	4 gyermekkel	5 gyermekkel

14. Mi az Ön vallási hovatartozása?

- 1 - Római/görögkatolikus
- 2 - Egyéb katolikus
- 3 - Református

- 4 - Evangélikus
- 5 - Egyéb protestáns
- 6 - Ortodox keresztény
- 7 - Egyéb keresztény
- 8 - Izraelita
- 9 - Muzulmán
- 10 - Nem tartozik vallási közösséghez
- 11 - Egyéb vallás

15. A vallásgyakorlatot tekintve melyik kijelentést érzi magához a legközelebb?

- 1 - Vallásos, egyháza tanítását követi.
- 2 - Vallásos a maga módján.
- 3 - Nem tudja megmondani, hogy vallásos-e vagy sem.
- 4 - Nem vallásos, az ilyen dolgok nem érdeklik.
- 5 - Meggyőződése szerint nem vallásos.
- 6 - Nem válaszol

16. Utaztak-e nyaralni a családjával 2020-ban?

- 1. Igen
- 2. Nem

17. Hol volt a családi pihenés?

- 1. Magyarországon
- 2. Külföldön

18. Milyen időtartamú pihenésre volt lehetőségük?

- 1. 1 hétnél kevesebb
- 2. 1-2 hét
- 3. 2-3 hét
- 4. 3 hétnél több

19. Ez a korábbi évhez (2019) viszonyítva:

- 1. Hosszabb volt
- 2. Rövidebb volt
- 3. Kb. ugyanolyan hosszú volt

20. Tudtam otthon biztosítani a gyermek(ek) online tanulását. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

- 1. Nem tudtam.
- 2. Nehezen, nem mindig.
- 3. Megfelelő módon.
- 4. Teljes mértékben.

21. Nehézségeink voltak az online tanulóssal. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem voltak.
2. Néha voltak.
3. Sok nehézség volt.
4. Rengeteg nehézség volt.

22. Segíteni tudtam a gyermek(ek)nek az otthoni online tanulásban. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudtam.
2. Nem mindig.
3. Megfelelő módon.
4. Teljes mértékben.

23. A gyermek(ek) tanulmányi eredménye javult az előző tanévhez képest. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem javult.
2. Keveset javult.
3. Sokat javult.
4. Rengeteget javult.

24. Szerintem az online oktatásnak számos előnye van. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Semmilyen előnye sincs.
2. Időnként van előnye.
3. Sok előnye van.
4. Rengeteg előnye van.

25. A család könnyebben meg tudott küzdeni az idej online oktatás miatti kihívásokkal. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudott megküzdeni.
2. Nem mindig.
3. Megfelelő módon.
4. Teljes mértékben.

26. Naponta hány órát kellett/lehetett segíteni a gyermek(ek) otthoni online tanulásában?

1. 3 óránál többet.
2. 2-3 órát.
3. 1-2 órát.
4. 1 órát vagy kevesebbet. (Alig kellett segíteni vagy semmit.)

27. Növekedett a családon belüli konfliktusok száma az online oktatás időszakában. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem növekedett.
2. Némileg vagy kis mértékben növekedett.
3. Sokkal több konfliktus volt.
4. Rengeteg konfliktus volt.

28. Szorongással töltött el az online oktatás. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem okozott szorongást.
2. Ritkán okozott szorongást.
3. Sok szorongást okozott.
4. Rengeteget szorongást okozott.

29. Stresszes volt számomra a gyermek(ek) otthoni online tanulása. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem volt stresszes.
2. Némileg volt stresszes.
3. Sok stresszet okozott.
4. Rengeteg stresszel járt.

30. Élveztem, hogy új módszerrel tanulhatott a gyermekem az online oktatás során. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem élveztem.
2. Ritkán élveztem.
3. Sokszor élveztem.
4. Nagyon élveztem.

31. Változott gyermeke(i)m tanulmányi eredménye az előző tanévhez képest. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Romlott
2. Nem változott
3. Kicsit javult
4. Sokat javult

32. Volt-e különbség a 2020 tavaszi és a 2021 tavaszi online oktatás között?

- 1 Nehezebb volt a 2020 tavaszi online oktatás
- 2 Könnyebb volt a 2020 tavaszi online oktatás
- 3 Hasonló volt a két év

33. Miből adódott a különbség, illetve a hasonlóság a 2020 tavaszi és a 2021 tavaszi online oktatás között? Kérjük, írja le röviden!

Saját válasz

34. Kérjük fejtse ki, milyen nehézségei voltak az online oktatással!

Saját válasz

35. Az online oktatás szerintem... (Írja le azt az 5 szót, amelyek leginkább kifejezik az online oktatással kapcsolatos véleményét/érzéseit!):

Saját válasz

36. Van-e sajátos nevelési igényű (SNI-s) gyermek a családban?

Amennyiben igen, akkor a szakértői véleményben szereplő pontos diagnózisa:

Saját válasz

37. Van-e – szakértői bizottság által diagnosztizált – beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN-es) küzdő gyermek a családban?

Amennyiben igen, akkor a szakértői véleményben szereplő pontos diagnózisa:

Saját válasz

38. Jelzett-e az iskola a gyermekénél olyan beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget, amivel foglalkozni kell, de nincs róla szakértői vélemény?

1. Igen

2. Nem

39. Amennyiben a 37. kérdésre igen választ adott, akkor kérjük, írja le, mi volt az?

Saját válasz

Köszönjük, hogy kitöltötte a Gál Ferenc Egyetem Marczell Mihály Speciális Pedagógiai Kutató Csoport kérdőívét!

3. A szülői kérdőív leíró statisztikai adatai

Ebben a szövegrészben közöljük a szülők által közölt információk leíró statisztikai elemzését. Későbbi tanulmányokban sort kerítünk a pedagógusok által közölt adatok elemzésére és az összefüggések mélyebb feltárására. Jelenleg a nominális és ordinális skálán megjeleníthető szülőktől kapott adatokat prezentáljuk.

Eredmények:

1. Mi az Ön neme?

- 1. Férfi: 18 fő / 6,7%
- 2. Nő: 249 fő / 92,9%
- hiányzó: 1 fő / 0,4%

2. Mi az Ön életkora?

- 1. 18-25: 1 fő / 0,4%
- 2. 26-35: 38 fő / 14,2%
- 3. 36-45: 146 fő / 54,5%
- 4. 46-55: 77 fő / 28,7%
- 5. 56-: 6 fő / 2,2%

3. Mi az Ön iskolai végzettsége?

- 1 - 8 általános: 12 fő / 4,5%
- 2 – Szakmunkás: 47 fő / 17,5%
- 3 - Szakközépfiskolai érettségi: 62 fő / 23,1%
- 4 - Gimnáziumi érettségi: 44 fő / 16,4%
- 5 - Főiskola/egyetem: 98 fő / 36,6%
- 6 – Egyéb: 5 fő / 1,9%

4. Mi az Ön munkaviszonya?

- 7 - alkalmazott: 192 fő / 71,6%
- 8 - alkalmazott + levelező tagozatos egyetemista/főiskolás: 1 fő / 0,4 %
- 9 - vállalkozó: 26 fő / 9,7%
- 10 - alkalmi munkás: 1 fő / 0,4 %
- 11 - háztartásbeli: 9 fő / 3,3%
- 12 - GYES/GYED: 24 fő / 9,0%
- 16 - nyugdíjas: 1 fő / 0,4 %
- 17 - közmunkás: 3 fő / 1,1%
- 18 - munkanélküli: 4 fő / 1,5%
- 19 - egyéb inaktív: 0 fő
- 20 - jövedelem nélküli: 3 fő / 1,1%
- 21 - egyéb: 3 fő / 1,1%
- hiányzó: 1 fő / 0,4 %

5. Mi az Ön családi állapota?

- 8 - hajadon/nőtlen: 12 fő / 4,4%
- 9 - házas: 169 fő / 63,1%
- 10 - élettársi közösségben: 57 fő / 21,3%

- 11 - özvegy: 2 fő / 0,7%
 12 - elvált: 23 fő / 8,6%
 13 - házas, de külön él: 4 fő / 1,5%
 14 - egyéb: 1 fő / 0,4

6. Hányan élnek az Ön háztartásában?

1. 2 fő: 14 fő / 5,2%
 2. 3 fő: 77 fő / 28,7%
 3. 4-5 fő: 160 fő / 59,7%
 4. 5 fő felett: 17 fő / 6,4%

7. Hány generáció él együtt az Ön háztartásában?

1. Egy generáció: 108 fő / 40,3%
 2. Két generáció: 149 fő / 55,6%
 3. Három generáció: 10 fő / 3,7 %
 4. Négy generáció: 0 fő
 Hiányzó: 1 fő / 0,4%

8. Hány gyermek él az Ön háztartásában?

1. 1 gyermek: 82 fő / 30,6%
 2. 2-3 gyermek: 170 fő / 63,4%
 3. 4-5 gyermek: 11 fő / 4,1%
 4. 5-nél több gyermek: 5 fő / 1,9%

9. Milyen nevelési-oktatási intézménybe tartoznak gyermekeik?

1.	otthon/bölcsődés	1 gyermek 14 fő / 5,2%	2 gyermek 6 fő / 5,2%	3 gyermek 1 fő / 0,4%	4 gyermek 0 fő	5 gyermek 0 fő
2.	óvodás	1 gyermek 28 fő / 10,4%	2 gyermek 12 fő / 4,5%	3 gyermek 1 fő / 0,4%	4 gyermek 0 fő	5 gyermek 0 fő
3.	1-4. osztályos	1 gyermek 101 fő / 37,7%	2 gyermek 33 fő / 12,3%	3 gyermek 1 fő / 0,4%	4 gyermek 0 fő	5 gyermek 0 fő
4.	5-8. osztályos	1 gyermek 91 fő / 34,0%	2 gyermek 53 fő / 19,8%	3 gyermek 2 fő / 0,7%	4 gyermek 1 fő / 0,4%	5 gyermek 0 fő
5.	9-13. osztályos	1 gyermek 58 fő / 21,6%	2 gyermek 38 fő / 14,2%	3 gyermek 1 fő / 0,4%	4 gyermek 0 fő	5 gyermek 0 fő

10. Milyen lakásban él?

- 5 - családi házban: 219 fő / 81,7%
- 6 - erkélyes és/vagy kertes társasházi lakásban: 30 fő / 11,2%
- 7 - erkély/kert nélküli társasházi lakásban: 12 fő / 4,5%
- 8 - egyéb: 5 fő / 1,9%
- Hiányzó: 2 fő / 0,7%

11. Mekkora lakásban él?

- 1. 15 m²/fő alatt: 12 fő / 4,5%
- 2. 15-20 m²/fő: 65 fő / 24,3%
- 3. 21-30 m²/fő: 86 fő / 32,1%
- 4. 30m²/fő felett: 102 fő / 38,1%
- Hiányzó: 3 fő / 1,1%

12. Hány lakosú településen él?

- 1. Főváros/megyeszékhely: 53 fő / 19,8%
- 2. 20000-60000 fő: 44 fő / 16,4%
- 3. 5000-20000 fő: 90 fő / 33,6%
- 4. 5000 főnél kevesebb: 81 fő / 30,2%

13. Milyen családban él?

1.	Egy felnőtt	1 gyermekkel 13 fő / 4,9%	2 gyermekkel 12 fő / 4,5%	3 gyermekkel 1 fő / 0,4%	4 gyermekkel 4 fő / 1,5%	5 gyermekkel 2 fő / 0,7%
2.	Két felnőtt	1 gyermekkel 64 fő / 23,9%	2 gyermekkel 97 fő / 36,2%	3 gyermekkel 41 fő / 15,3%	4 gyermekkel 7 fő / 2,6%	5 gyermekkel 5 fő / 1,9%
3.	Egy szülő és egy nagyszülő	1 gyermekkel 1 fő / 0,4%	2 gyermekkel 3 fő / 1,1%	3 gyermekkel 0 fő	4 gyermekkel 0 fő	5 gyermekkel 0 fő
4.	Egy szülő és két nagyszülő	1 gyermekkel 3 fő / 1,1%	2 gyermekkel 0 fő	3 gyermekkel 0 fő	4 gyermekkel 0 fő	5 gyermekkel 0 fő
5.	Két szülő és egy nagyszülő	1 gyermekkel 3 fő / 1,1%	2 gyermekkel 7 fő / 2,6%	3 gyermekkel 1 fő / 0,4%	4 gyermekkel 0 fő	5 gyermekkel 0 fő
6.	Két szülő és két nagyszülő	1 gyermekkel 1 fő / 0,4%	2 gyermekkel 1 fő / 0,4%	3 gyermekkel 1 fő / 0,4%	4 gyermekkel 0 fő	5 gyermekkel 0 fő

14. Mi az Ön vallási hovatartozása?

- 1 - Római/görögkatolikus: 91 fő / 34%
- 2 - Egyéb katolikus: 11 fő / 4,1%
- 3 - Református: 34 fő / 12,7%

- 4 – Evangélikus: 28 fő / 10,4%
- 5 - Egyéb protestáns: 0 fő
- 6 - Ortodox keresztény: 0 fő
- 7 - Egyéb keresztény: 1 fő / 0,4%
- 8 – Izraelita: 0 fő
- 9 –Muzulmán: 1 fő / 0,4%
- 10 - Nem tartozik vallási közösséghez: 96 fő / 35,8%
- 11 - Egyéb vallás: 3 fő / 1,1%
- Hiányzó: 3 fő / 1,1%

15. A vallásgyakorlatot tekintve melyik kijelentést érzi magához a legközelebb?

- 1 - Vallásos, egyháza tanítását követi: 30 fő / 11,2%
- 2 - Vallásos a maga módján: 115 fő / 42,9%
- 3 - Nem tudja megmondani, hogy vallásos-e vagy sem: 12 fő / 4,5%
- 4 - Nem vallásos, az ilyen dolgok nem érdeklik: 28 fő / 10,4%
- 5 - Meggyőződése szerint nem vallásos: 27 fő / 10,1%
- 6 - Nem válaszol: 54 fő / 20,1%
- Hiányzó: 2 fő / 0,7%

16. Utaztak-e nyaralni a családjával 2020-ban?

- 1. Igen: 129 fő / 48,1%
- 2. Nem: 138 fő / 51,5%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

17. Hol volt a családi pihenés?

- 1. Magyarországon: 110 fő % 41%
- 2. Külföldön: 19 fő / 7,1%
- Hiányzó: 139 fő / 51,9%

18. Milyen időtartamú pihenésre volt lehetőségük?

- 1. 1 hétnél kevesebb: 80 fő / 29,9%
- 2. 1-2 hét: 47 fő / 17,5%
- 3. 2-3 hét: 2 fő / 0,7%
- 4. 3 hétnél több: 0 fő
- Hiányzó: 139 fő / 51,9%

19. Ez a korábbi évhez (2019) viszonyítva:

- 1. Hosszabb volt: 13 fő / 4,9%
- 2. Rövidebb volt: 49 fő / 18,3%
- 3. Kb. ugyanolyan hosszú volt: 67 fő / 25%
- Hiányzó: 139 fő / 51,9%

20. Tudtam otthon biztosítani a gyermek(ek) online tanulását. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudtam: 1 fő / 0,4%
  2. Nehezen, nem mindig: 20 fő / 7,5%
  3. Megfelelő módon: 121 fő / 45,1%
  4. Teljes mértékben: 125 fő / 46,6%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

21. Nehézségeink voltak az online tanulóval. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem voltak: 63 fő / 23,5%
  2. Néha voltak: 159 fő / 59,3%
  3. Sok nehézség volt: 37 fő / 13,8%
  4. Rengeteg nehézség volt: 8 fő / 3 %
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

22. Segíteni tudtam a gyermek(ek)nek az otthoni online tanulásban. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudtam: 20 fő / 7,5%
  2. Nem mindig: 82 fő / 30,6%
  3. Megfelelő módon: 101 fő / 37,7%
  4. Teljes mértékben: 64 fő / 23,9%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

23. A gyermek(ek) tanulmányi eredménye javult az előző tanévhez képest. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem javult: 153 fő / 57,1%
  2. Keveset javult: 74 fő / 24,6%
  3. Sokat javult: 28 fő / 10,4%
  4. Rengeteget javult: 7 fő / 2,6%
- Hiányzó: 6 fő / 2,2%

24. Szerintem az online oktatásnak számos előnye van. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Semmilyen előnye sincs: 93 fő / 34,7%
  2. Időnként van előnye: 155 fő / 57,8%
  3. Sok előnye van: 16 fő / 6%
  4. Rengeteg előnye van: 3 fő / 1,1%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

25. A család könnyebben meg tudott küzdeni az ideai online oktatás miatti kihívásokkal. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem tudott megküzdeni: 8 fő / 3%
  2. Nem mindig: 95 fő / 35,4%
  3. Megfelelő módon: 122 fő / 45,5%
  4. Teljes mértékben: 41 fő / 15,3%
- Hiányzó: 2 fő / 0,7%

26. Naponta hány órát kellett/lehetett segíteni a gyermek(ek) otthoni online tanulásában?

1. 3 óránál többet: 51 fő / 19%
  2. 2-3 órát: 52 fő / 19,4%
  3. 1-2 órát: 56 fő / 20,9%
  4. 1 órát vagy kevesebbet. (Alig kellett segíteni vagy semmit.): 108 fő / 40,3%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

27. Növekedett a családon belüli konfliktusok száma az online oktatás időszakában. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem növekedett: 109 fő / 40,7%
  2. Némileg vagy kis mértékben növekedett: 100 fő / 37,3%
  3. Sokkal több konfliktus volt: 50 fő / 18,7%
  4. Rengeteg konfliktus volt: 8 fő / 3%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

28. Szorongással töltött el az online oktatás. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem okozott szorongást: 107 fő / 39,9%
  2. Ritkán okozott szorongást: 102 fő / 38,1%
  3. Sok szorongást okozott: 49 fő / 18,3%
  4. Rengeteg szorongást okozott: 9 fő / 3,4%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

29. Stresszes volt számomra a gyermek(ek) otthoni online tanulása. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem volt stresszes: 80 fő / 29,9%
  2. Némileg volt stresszes: 118 fő / 44%
  3. Sok stresszt okozott: 58 fő / 21,6%
  4. Rengeteg stresszel járt: 11 fő / 4,1%
- Hiányzó: 1 fő / 0,4%

30. Élveztem, hogy új módszerrel tanulhatott a gyermekem az online oktatás során. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Nem élveztem: 114 fő / 42,5%
  2. Ritkán élveztem: 98 fő / 36,6%
  3. Sokszor élveztem: 43 fő / 16%
  4. Nagyon élveztem: 11 fő / 4,1%
- Hiányzó: 2 fő / 0,7%

31. Változott gyermeke(i)m tanulmányi eredménye az előző tanévhez képest. (Mondjon erről véleményt az egyik alábbi lehetőség megjelölésével!)

1. Romlott: 49 fő / 18,3%
  2. Nem változott: 149 fő / 55,6%
  3. Kicsit javult: 57 fő / 21,3%
  4. Sokat javult: 9 fő / 3,4%
- Hiányzó: 4 fő / 1,5%

32. Volt-e különbség a 2020 tavaszi és a 2021 tavaszi online oktatás között?

- 1 Nehezebb volt a 2020 tavaszi online oktatás: 123 fő / 45,9%
  - 2 Könnyebb volt a 2020 tavaszi online oktatás: 45 fő / 16,8%
  - 3 Hasonló volt a két év: 94 fő / 35,1%
- Hiányzó: 6 fő / 2,2%

ÖSSZEGZÉS

A kutatás menetének és a szülők által közölt adatok leíró statisztikai bemutatását követően további tanulmányokban elemezzük a kapott eredményeket, valamint a mélyebb összefüggések feltárását és a következtetések levonását is későbbi tanulmányokban publikáljuk.

Kapcsolattartó szerző:
Thékes István
Gál Ferenc Egyetem
Egészség- és Szociális Tudományi Kar
5700 Gyula
Szent István tér 17-19.
thekes.istvan@gfe.hu

Corresponding author:
István Thékes
Faculty of Health and Social Sciences,
Gál Ferenc University
Szent István square 17-19.
5700 Gyula, Hungary
thekes.istvan@gfe.hu

IRODALOM

Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., & Rubin, G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *Lancet (London, England)*, 395(10227), 912–920. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30460-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30460-8)

Kozma Gábor, Petróczi Erzsébet, Thékes István, Nagyné, Hegedűs Anita (2020). A megfelelő életvitel kialakítása „karantén” helyzetben a megküzdési stratégiák összefüggéseinek tükrében. In: Dr. Kozma, Gábor (szerk.) *A speciális pedagógia társadalompedagógiai lehetőségei, különös tekintettel a családra.* (pp.81-98.). Szeged, Gerhardus Kiadó.